

ODBOR ZA ZAKONODAVSTVO HRVATSKOGA SABORA

818

Na temelju članka 59. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Odbor za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora na 110. sjednici 9. travnja 2003., utvrdio je pročišćeni tekst Zakona o javnom priopćavanju.

Pročišćeni tekst Zakona o javnom priopćavanju obuhvaća Zakon o javnom priopćavanju (»Narodne novine«, br. 83/96.) te njegove izmjene i dopune objavljene u »Narodnim novinama«, br. 105/97., 143/98., 20/00. i 96/01. u kojima je naznačeno vrijeme njihova stupanja na snagu.

Klasa: 008-02/01-01/01
Zagreb, 9. travnja 2003.

Predsjednik
Odbora za zakonodavstvo
Hrvatskoga sabora
Josip Leko, dipl. iur., v. r.

ZAKON

O JAVNOM PRIOPĆAVANJU (pročišćeni tekst)

I. OPĆE ODREDBE

Sadržaj

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju pretpostavke za ostvarivanje načela slobode tiska i drugih sredstava javnoga priopćavanja, pravo novinara i drugih sudionika u javnome priopćavanju na slobodu izvješćivanja i pristupa informaciji i druga prava ovih osoba, te njihova odgovornost za objavljene informacije, naknada štete učinjene objavljenom informacijom, objavljivanje priopćenja i ispravka informacije.

Određenje pojmova

Članak 2.

(1) Djelatnosti javnoga priopćavanja, u smislu ovoga Zakona, su djelatnosti izdavanja novina i drugih povremenih izdanja, djelatnosti proizvodnje i emitiranja radijskoga i televizijskoga programa i djelatnost novinskih agencija.

(2) Javno priopćavanje ostvaruje se posredstvom javnih glasila.

(3) Javna glasila su tisak, radio, televizija, programi novinskih agencija i druga javna glasila te elektronički mediji.

(4) Tisak su novine i druga povremena izdanja koja izlaze u razmacima od najviše šest mjeseci, a u nakladi većoj od 500 primjeraka.

(5) Tiskano djelo naklada kojega je manja od 500 primjeraka, a izlazi povremeno, smatrat će se tiskom ako je namijenjeno raspačavanju.

(6) Druga javna glasila su plakati, letci, slikovni prikazi s tekstom ili bez njega i druga izdanja umnožena bilo kojim mehaničkim, kemijskim ili elektroničkim postupkom, filmovi, videokasete, nosači zvuka i druga glasila koja sadrže obavijesti o nekom događaju, pojavi,

osobi, predmetu ili djelatnosti.

(7) Intervju je razgovor i izjava u pisanome ili usmenome obliku, namijenjen objavljivanju u javnome glasilu.

(8) Autorizacija je odobrenje za objavljivanje dano u pisanome obliku ili u usmenome obliku, ako postoji tonski zapis o usmenoj autorizaciji.

(9) Informacija je podatak, tekst, fotografija, crtež, karikatura, film, usmeno izvješće ili drugi prilog objavljen u javnome glasilu.

(10) Privatnost je osobni i obiteljski život. Pravo na poštivanje privatnosti razumijeva, prije svega, pravo na život po vlastitom izboru i opredjeljenju. Odnosi se na privatni, obiteljski i kućni život, fizički i moralni integritet, čast i ugled, na neobjavljivanje nepotrebnih i neugodnih podataka i neovlašteno objavljivanje privatnih fotografija, na zaštitu od špijunaže i neopravdanih ili neprihvatljivih indiskrecija, na zaštitu od zlonamjernoga korištenja privatnih razgovora, na zaštitu od širenja informacija priopćenih ili primljenih od pojedinca u povjerenju.

(11) Nakladnik je fizička ili pravna osoba koja izdaje javno glasilo.

(12) Novinski nakladnik je fizička ili pravna osoba koja izdaje tisak.

Sloboda javnoga priopćavanja

Članak 3.

(1) Jamči se sloboda javnoga priopćavanja.

(2) Sloboda javnoga priopćavanja obuhvaća osobito slobodu izražavanja misli, slobodu prikupljanja, istraživanja, objavljivanja i širenja informacija, slobodu tiskanja i raspačavanja tiska i drugih javnih glasila, te proizvodnje i emitiranja radijskoga i televizijskoga programa, slobodu primanja ideja i informacija, kao i slobodu osnivanja pravnih osoba za obavljanje djelatnosti javnoga priopćavanja.

(3) Izdavanjem tiska, proizvodnjom i emitiranjem radijskoga i televizijskoga programa te izdavanjem drugih javnih glasila mogu se baviti fizičke i pravne osobe, sukladno uvjetima propisanim Zakonom o telekomunikacijama, Zakonom o Hrvatskoj radioteleviziji i Zakonom o izdavačkoj djelatnosti.

Zabrana ograničavanja slobode javnoga priopćavanja

Članak 4.

(1) Nitko nema pravo prisilom ili zloporabom položaja utjecati na sadržaj i tijek javnoga priopćavanja, ni na bilo koji drugi način nezakonito ograničavati slobodu javnoga priopćavanja.

(2) O povredama slobode javnoga priopćavanja odlučuje sud.

Dostupnost izvorima informacija

Članak 5.

(1) Informacije u posjedu tijela zakonodavne, izvršne i sudbene vlasti i pravnih osoba koje imaju javne ovlasti te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (u daljnjem tekstu: tijela javne vlasti) dostupne su novinarima pod jednakim uvjetima, u skladu s propisima o radu tih tijela.

(2) Ovlaštena osoba u tijelu javne vlasti dužna je u primjerenom roku novinarima dati informacije iz djelokruga toga tijela.

(3) Ovlaštena osoba u tijelu javne vlasti neće dati informaciju koja je radi zaštite javnih interesa zakonom ili drugim propisom utvrđena državnom ili vojnom tajnom.

(4) Ako odbije dati informaciju, ovlaštena osoba u tijelu javne vlasti mora pisano ili usmeno obrazložiti razloge odbijanja.

(5) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka novinar ima pravo podnijeti žalbu tijelu određenom posebnim zakonom.

(6) Ovlaštena osoba u tijelu javne vlasti odgovorna je za točnost i potpunost danih informacija.

Zaštita privatnosti

Članak 6.

(1) Svaka osoba ima pravo na zaštitu privatnosti, dostojanstva, ugleda i časti.

(2) Javne osobe imaju pravo na zaštitu privatnosti, osim u slučajevima koji su u svezi s njihovim javnim životom.

(3) Ne može se na jednaka prava glede zaštite privatnosti pozivati osoba koja svojim izjavama, ponašanjem i drugim djelima u svezi s njezinim osobnim ili obiteljskim životom sama privlači pozornost javnosti.

Obveze države

Članak 7.

(1) Država će poticati raznovrsnost tiska, radija, televizije i drugih javnih glasila.

(2) Odluke o novčanoj pomoći tisku, radiju, televiziji i drugim javnim glasilima radi ostvarenja zadaće iz stavka 1. ovoga članka su javne.

(3) Država će, sukladno uvjetima propisanim posebnim zakonom, materijalno pomagati izdavanje tiska i drugih javnih glasila te proizvodnju i emitiranje programa radijskih i televizijskih programa u jeziku i pismu etničkih i nacionalnih zajednica ili manjina te osigurati uvjete za izdavanje sredstava javnoga priopćavanja namijenjenih izvješćivanju osoba s posebnim potrebama, kao i pripadnika drugih društvenih i kulturnih skupina.

II. PRAVA I OBVEZE NOVINARA

Statut javnoga glasila

Članak 8.

(1) Odnosi između novinara, glavnoga urednika i nakladnika te njihova međusobna prava i obveze utvrđuju se statutom javnoga glasila.

(2) Statutom se utvrđuje osobito način sudjelovanja novinara u postupku imenovanja i razrješenja glavnoga urednika te sloboda rada i odgovornost novinara.

(3) Statut donose nakladnik i predstavnik novinara uz prethodnu suglasnost većine ukupnoga broja novinara javnoga glasila. Novinari biraju svojega predstavnika većinom glasova.

(4) Načela statuta mogu se utvrditi kolektivnim ugovorom.

(5) Ako nakladnik i predstavnik novinara statut ne donesu u roku od šest mjeseci od početka izdavanja, odnosno rada javnoga glasila, statut će na zahtjev nakladnika ili predstavnika novinara, u roku od tri mjeseca od dana primitka zahtjeva, donijeti arbitraža sastavljena od paritetno zastupljenih predstavnika Udruge nakladnika i Hrvatskoga novinarskog društva, pod predsjedanjem predstavnika državnog tijela što obavlja upravne poslove iz područja javnoga priopćavanja.

(6) Čelnik državnoga tijela što obavlja upravne poslove iz područja javnoga priopćavanja u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnom priopćavanju (»Narodne novine«, br. 96/01.) donijet će pravilnik kojim će se utvrditi sastav i postupak arbitraže iz prethodnog stavka ovoga članka.

Pravo novinara na izražavanje stajališta

Članak 9.

(1) Novinar ima pravo izražavati stajalište o svim događajima, pojavama, osobama, predmetima i djelatnostima.

(2) Novinaru se ne može otkazati ugovor o radu, umanjiti plaća ili izmijeniti položaj u uredništvu zbog iznošenja stajališta u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

Pravo novinara da odbije izvršiti nalog

Članak 10.

(1) Novinar ima pravo odbiti napisati, odnosno pripremiti, ili sudjelovati u oblikovanju priloga kojega se sadržaj protivi pravilima novinarskoga zanimanja i etike.

(2) Stavak 1. ovoga članka ne odnosi se na tehničko-redaktorsku obradu priloga.

(3) Ako novinar odbije izvršiti nalog jer bi izvršenjem naloga kršio pravila novinarskoga zanimanja, poslodavac mu ne može otkazati ugovor o radu, umanjiti plaću ili izmijeniti položaj u uredništvu.

Zaštita ugleda autora

Članak 11.

(1) Prilog kojega je smisao promijenjen u postupku uredničke obrade ne smije se objaviti pod imenom autora bez njegova pristanka.

(2) Za prilog objavljen suprotno stavku 1. ovoga članka odgovara glavni urednik.

(3) Ako je prilogom objavljenim suprotno stavku 2. ovoga članka povrijeđen ugled autora, autor može zahtijevati naknadu štete.

(4) Stavak 1. ovoga članka vrijedi i za pseudonim kojim se služi pojedini autor.

Zaštita izvora informacije

Članak 12.

(1) Novinar nije dužan tijelu javne vlasti dati podatke o izvoru objavljene informacije ili informacije koju namjerava objaviti.

(2) Pravo novinara iz stavka 1. ovoga članka odnosi se i na urednike, tiskare, autore knjiga i autore objavljenih priloga koji nisu novinari.

III. OBVEZE JAVNIH GLASILA

*Obveza objavljivanja točnih, cjelovitih
i pravodobnih informacija*

Članak 13.

(1) Javna glasila dužna su objavljivati točne, cjelovite i pravodobne informacije, poštujući pravo javnosti da bude upoznata o događajima, pojavama, osobama, predmetima ili djelatnostima, kao i druga pravila novinarskoga zanimanja i etike.

(2) Javna glasila dužna su poštovati privatnost, dostojanstvo, ugled i čast građana, a poglavito djece, mladeži i obitelji.

(3) Zabranjeno je objavljivati informacije prikupljene na nezakonit način (prislušnim uređajima, skrivenim kamerama, krađom, protupravnom uporabom sredstava automatske obrade podataka i slično) te informacije koje su zakonom određene državnom ili vojnom tajnom.

Glavni urednik

Članak 14.

(1) Novine i druga povremena izdanja, radijske i televizijske postaje, te programi novinskih agencija moraju imati glavnoga urednika.

(2) Glavni urednik odgovoran je, u skladu sa zakonom, za sve objavljene informacije.

(3) Odgovornost glavnoga urednika iz stavka 2. ovoga članka odnosi se i na uredničku obradu objavljene informacije (izbor naslova, podnaslova, teksta ispod fotografije i slično).

Uvjeti za imenovanje glavnoga urednika

Članak 15.

(1) Glavnim urednikom može biti imenovana osoba koja osim općih uvjeta predviđenih zakonom ispunjava i sljedeće posebne uvjete:

1. da je hrvatski državljanin,
2. da ima prebivalište na teritoriju Republike Hrvatske.

(2) Glavnim urednikom ne može biti imenovana osoba koja ima imunitet od kaznene odgovornosti.

Naznaka izvora informacije koja se prenosi

Članak 16.

Uz informacije koje se prenose iz drugih domaćih i inozemnih javnih glasila mora biti naznačeno glasilo iz kojega se informacija prenosi.

Zabrana izlaganja pornografskih tiskovina

Članak 17.

(1) Zabranjena je promidžba i javno izlaganje tiskovina s naslovnica pornografskoga sadržaja.

(2) Tiskovine s naslovnica pornografskoga sadržaja koje se javno izlažu oduzet će se bez naknade na temelju rješenja Ministarstva unutarnjih poslova.

(3) Zabrana iz stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na prodaju u posebnim prodavaonicama.

(4) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka može se pokrenuti upravni spor.

IV. OBVEZE NAKLADNIKA

Prijava tiska

Članak 18.

(1) Nakladnik je dužan prije početka izdavanja novina ili drugoga javnoga glasila prijaviti te novine ili pak drugo javno glasilo državnome tijelu koje obavlja upravne poslove iz područja javnoga priopćavanja.

(2) Prijava novina ili drugoga javnog glasila treba sadržavati ove podatke:

1. tvrtku i sjedište, odnosno ime, prezime i prebivalište nakladnika,
2. naziv novina ili drugoga javnog glasila,
3. sadržajnu posebnost (politika, gospodarstvo, kultura, šport i drugo),
4. jezik, pismo i periodiku izdavanja,
5. planiranu prosječnu nakladu,
6. tvrtku i sjedište, odnosno ime, prezime i prebivalište tiskara,
7. ime, prezime i prebivalište glavnoga urednika,
8. podatke o strukturi vlasništva javnoga glasila u skladu sa člankom 19. ovoga Zakona.

(3) Prijavi iz stavka 2. ovoga članka prilaže se izvadak iz sudskoga registra nakladnika.

(4) Državno tijelo koje obavlja upravne poslove iz područja javnoga priopćavanja ne smije odbiti izdati nakladniku potvrdu o prijavi novina ili drugoga javnoga glasila ako prijava sadrži sve podatke iz stavka 2. ovoga članka.

(5) Državno tijelo koje obavlja upravne poslove iz područja javnoga priopćavanja dužno je potvrdu iz stavka 4. ovoga članka izdati u roku od tri dana od dana primitka prijave, ako

prijava sadrži sve podatke iz stavka 2. ovoga članka, ili u istom roku pozvati nakladnika da prijavu dopuni.

(6) Ako državno tijelo koje obavlja upravne poslove iz područja javnoga priopćavanja ne postupi sukladno stavku 5. ovoga članka, smatra se da je izdana potvrda o prijavi novina ili drugoga javnog glasila.

(7) Nakladnik je dužan državnome tijelu koje obavlja upravne poslove iz područja javnoga priopćavanja prijaviti svaku promjenu podataka navedenih u prijavi novina ili drugoga javnog glasila u roku od osam dana od dana nastanka promjene.

(8) Nakladnik je dužan državno tijelo koje obavlja upravne poslove iz područja javnoga priopćavanja obavijestiti o odluci o prestanku izdavanja novina ili drugoga javnog glasila trideset dana prije prestanka izdavanja tih novina, odnosno drugoga javnog glasila.

(9) Ako u razdoblju dužem od šest mjeseci od dana podnošenja prijave, odnosno od dana izdavanja posljednjega broja, nakladnik ne izda novi broj novina ili drugoga javnog glasila, smatrat će se da je odustao od izdavanja tih novina ili drugoga javnog glasila.

(10) Obveze nakladnika iz ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju i na programe novinskih agencija.

Javnost vlasništva

Članak 19.

(1) Pravne osobe koje obavljaju djelatnost javnoga priopćavanja dužne su do 31. siječnja svake kalendarske godine državnome tijelu što obavlja upravne poslove iz područja javnoga priopćavanja dostaviti podatke o tvrtki i sjedištu, odnosno imenu i prezimenu te prebivalištu svih pravnih i fizičkih osoba koje neposredno ili posredno imaju u vlasništvu dionice ili udjele u toj pravnoj osobi s podatkom o postotku dionica ili udjela.

(2) Pravnoj osobi koja ne izvrši obvezu iz stavka 1. ovoga članka, državno tijelo što obavlja poslove iz područja javnog priopćavanja, uputit će pisano upozorenje s obrazloženjem mogućih sankcija za neizvršenje obveze.

Impresum

Članak 20.

(1) Na svakome primjerku tiska moraju biti otisnuti: tvrtka i sjedište, odnosno ime, prezime i prebivalište novinskoga nakladnika; ime i prezime direktora novinskoga nakladnika i glavnoga urednika; tvrtka i sjedište, odnosno ime, prezime i prebivalište tiskara te mjesto i datum tiskanja.

(2) Na svakome primjerku drugoga tiskanoga javnog glasila moraju biti otisnuti: tvrtka i sjedište, odnosno ime, prezime i prebivalište nakladnika i tiskara, ili pravne ili fizičke osobe koja je tiskovinu izradila i umnožila nekim drugim mehaničkim, kemijskim, elektroničkim ili drugim postupkom, visina naklade te mjesto i datum tiskanja, odnosno umnožavanja.

V. ODGOVORNOST ZA ŠTETU

Odgovornost za štetu

Članak 21.

(1) Nakladnik koji informacijom objavljenom u javnome glasilu prouzroči drugome štetu dužan ju je naknaditi.

(2) Šteta je umanjeње nečije imovine ili spriječavanje njezina povećanja (materijalna šteta) te nanošenje drugome fizičkoga ili psihičkoga bola ili straha (nematerijalna šteta).

(3) Materijalna šteta naknađuje se uspostavom stanja koje je bilo prije nego je šteta nastala, odnosno isplatom naknade u novcu ako uspostava prijašnjega stanja nije moguća ili ne otklanja štetu potpuno, sukladno općim propisima obveznoga prava.

(4) Nematerijalna šteta naknađuje se ispravljanjem netočne informacije, objavljivanjem ispravka informacije i isprikom te isplatom pravične novčane naknade za pretrpljene bolove i strah, ako jakost i trajanje bolova i straha to opravdavaju, sukladno općim propisima obveznoga prava.

(5) Nematerijalnu štetu dužan je naknaditi nakladnik koji informacijom o osobnom ili obiteljskom životu, ili nekom drugom informacijom objavljenom u javnome glasilu povrijedi privatnost, dostojanstvo, ugled, čast ili koje drugo Ustavom ili zakonom zaštićeno pravo osobe.

(6) Ako osoba na koju se informacija odnosi nije živa, sud može dosuditi naknadu štete djeci, posvojeniku, bračnom drugu ili roditeljima za njihove duševne bolove i strah, a braći i sestrama ako je između njih i umrloga postojala trajnija životna zajednica.

(7) Pri odlučivanju o visini naknade nematerijalne štete sud će voditi računa o stupnju odgovornosti nakladnika, značenju povrijeđenoga dobra i jakosti pretrpljene boli ili straha, cilju koji se naknadom želi postići, nakladi, odnosno broju slušatelja ili gledatelja na području koje svojim programom pokriva radijska ili televizijska postaja koja je objavila informaciju kojom je šteta učinjena, nastojanju nakladnika da drugim sredstvima naknadi učinjenu štetu te drugim okolnostima slučaja ali i o tome da se njome ne pogoduje težnjama koje nisu spojive s njezinom prirodom i društvenom svrhom.

Oslobođenje nakladnika od odgovornosti za naknadu štete

Članak 22.

(1) Nakladnik se oslobađa odgovornosti za naknadu štete:

1. ako je informacija kojom je šteta učinjena točno i potpuno izvješće s rasprave na sjednici tijela javne vlasti ili javnome skupu, ili je prenesena iz isprave pribavljene od tijela javne vlasti, a njezin smisao nije promijenjen uredničkom obradom,

2. ako je informacija kojom je šteta učinjena autorizirani intervju,

3. – ako se informacija kojom je šteta učinjena temelji na istinitim činjenicama, ili

– na činjenicama za koje je autor imao osnovani razlog povjerovati da su istinite i poduzeo je sve potrebite mjere za provjeru njihove istinitosti a postojalo je opravdano zanimanje javnosti za objavu te informacije i ako je postupano u dobroj vjeri,

4. ako je informacija kojom je šteta učinjena fotografija oštećenika snimljena na javnome mjestu ili fotografija oštećenika snimljena uz njegovo znanje i pristanak radi objavljivanja, a oštećenik nije zabranio objavljivanje, odnosno ograničio pravo autora fotografije na iskorištavanje djela,

5. ako je informacija kojom je šteta učinjena istinita, a iz okolnosti slučaja proizlazi da je novinar sa sigurnošću mogao zaključiti da se oštećenik slaže s njezinim objavljivanjem,

6. ako se sporne informacije odnose na vrijednosne sudove autora čije je objavljivanje bilo u javnom interesu i ako su te informacije dane u dobroj vjeri.

(2) Postojanje pretpostavki odgovornosti za štetu iz članka 21. ovoga Zakona dokazuje tužitelj, a postojanje pretpostavki za oslobođenje od odgovornosti za štetu iz stavka 1. ovoga članka, dokazuje tuženik.

(3) Ako je informacija autorizirana, a pojedini dijelovi sadrže očevidne uvrede ili klevete, autorizacija ne isključuje i solidarnu odgovornost nakladnika i glavnoga urednika javnoga glasila, ako nisu postupali u dobroj vjeri.

(4) Stavak 1. ovoga članka ne odnosi se na osobne podatke tajnost kojih je propisana zakonom, informacije o maloljetnim osobama te informacije prikupljene na nezakonit način.

Sud općemjesnoga djelokruga

Članak 23.

U sporovima zbog naknade štete tužba se može podnijeti sudu općemjesnoga djelokruga, sudu na čijem području tužitelj ima sjedište, prebivalište ili boravište, ili sudu na čijem je području štetna radnja učinjena.

Postupanje suda

Članak 24.

Sporovi o naknadi štete rješavaju se po hitnom postupku.

Rok za podnošenje tužbe

Članak 25.

Tužba radi naknade štete može se podići najkasnije u roku od šest mjeseci od dana objave informacije kojom je šteta prouzročena.

Odgovornost izvora informacije za štetu

Članak 26.

(1) Ako je izvor informacije kojom je učinjena šteta iz članka 21. ovoga Zakona novinska agencija, drugo javno glasilo ili tijelo javne vlasti, a smisao dobivene informacije nije promijenjen uredničkom obradom, za štetu su solidarno odgovorni nakladnik i izvor informacije.

(2) Nakladnik ima pravo od izvora informacije zahtijevati naknadu isplaćenoga iznosa.

(3) Pravo iz stavka 2. ovoga članka zastarijeva u roku od šest mjeseci od dana isplaćene naknade štete.

Odgovornost autora i glavnoga urednika za naknadu isplaćenoga iznosa

Članak 27.

(1) Ako je štetu iz članka 21. ovoga Zakona autor informacije ili glavni urednik prouzročio namjerno ili zbog grube nepažnje, nakladnik ima pravo od autora, odnosno glavnoga urednika zahtijevati naknadu isplaćenoga iznosa.

(2) Pravo iz stavka 1. ovoga članka zastarijeva u roku od šest mjeseci od dana isplaćene naknade štete.

Obveza objave presude

Članak 28.

Nakladnik je dužan u prvome sljedećem broju novina ili druge povremene tiskovine, odnosno u prvoj emisiji radija ili televizije objaviti bez komentara cijelu pravomoćnu presudu kojom je osuđen na naknadu štete.

VI. OBJAVLJIVANJE PRIOPĆENJA I ISPRAVKA

Objavljivanje priopćenja

Članak 29.

(1) Novine i druga povremena izdanja te radijske i televizijske postaje obvezne su na zahtjev tijela javne vlasti objaviti, bez naknade, priopćenje o izvanrednim okolnostima, a osobito o opasnostima za život i zdravlje ljudi, sigurnost zemlje, javni red i mir.

(2) Obveza iz stavka 1. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuje i na programe novinskih agencija.

Objavljivanje ispravka

Članak 30.

(1) Novine i druga povremena izdanja te radijske i televizijske postaje dužne su objaviti ispravak objavljene informacije.

(2) Pravo na objavljivanje ispravka informacije ima fizička ili pravna osoba čije je

dostojanstvo, ugled i čast, neko drugo pravo ili interes povrijeđeno netočnom ili nepotpunom informacijom, a ako su ta prava ili interesi povrijeđeni uvredljivom informacijom fizička ili pravna osoba ima pravo odgovora na objavljenu uvredljivu informaciju.

(3) Ako je osoba na koju se odnosi informacija umrla, pravo na objavljivanje ispravka i pravo odgovora imaju njezina djeca, posvojenik, bračni drug, roditelji, braća i sestre, ili pravna osoba ako se informacija odnosi na djelatnost pokojnika u svezi s tom pravnom osobom.

Čuvanje tonskih i videozapisa

Članak 31.

Radijske i televizijske postaje dužne su čuvati tonske i videozapise sukladno odredbama posebnoga zakona.

Obveza podnositelja ispravka

Članak 32.

Podnositelj ispravka dužan je u ispravku navesti podatke o informaciji na koju se ispravak odnosi.

Kad glavni urednik nije dužan objaviti ispravak

Članak 33.

Glavni urednik nije dužan objaviti ispravak informacije:

- 1) ako je informacija istinita,
- 2) ako podnositelj ispravka nije naveo, a nije očito na koju se informaciju ispravak odnosi,
- 3) ako ispravak nije potpisala ovlaštena osoba,
- 4) ako je ispravak podnesen nakon trideset dana od dana objavljivanja informacije na koju se ispravak odnosi,
- 5) ako je druga ovlaštena osoba ranije podnijela ispravak istoga sadržaja na istu informaciju, koji nije objavljen, a spor pred sudom radi objavljivanja toga ispravka nije dovršen,
- 6) ako je objavljen ispravak istoga sadržaja na istu informaciju koji je podnijela druga ovlaštena osoba,
- 7) ako bi objavljivanje ispravka prouzročilo odgovornost nakladnika za štetu,
- 8) ako je ispravak dulji od informacije na koju se odnosi, a podnositelj ispravka nije pristao da se skрати u roku od 3 dana od dana kada je glavni urednik predložio skraćivanje,
- 9) ako postoji koja od pretpostavki za oslobođenje nakladnika od odgovornosti za naknadu štete iz članka 22. ovoga Zakona.

Način i rokovi objavljivanja ispravka

Članak 34.

(1) Ako ne postoji razlog da se odbije objavljivanje, ispravak se mora objaviti bez izmjena i dopuna u prvome sljedećem broju novina ili drugoga povremenog izdanja, na istome mjestu, istom veličinom slova naslova i teksta kojima je objavljena informacija na koju se ispravak odnosi, odnosno u prvoj sljedećoj emisiji radija ili televizije koja odgovara mjestu, vremenu i načinu objavljivanja informacije.

(2) Ispravak se može objaviti u izmijenjenom obliku samo ako na to pristane podnositelj ispravka.

(3) Nije dopušteno istodobno objaviti komentar ispravka.

Tužba radi objavljivanja ispravka

Članak 35.

(1) Ako glavni urednik odbije objaviti ispravak ili ga ne objavi na način i u roku iz članka 34. ovoga Zakona, podnositelj ispravka ima pravo podnijeti tužbu protiv glavnoga urednika radi objavljivanja ispravka.

(2) Tužba iz stavka 1. ovoga članka podnosi se općinskom sudu na području kojega je sjedište, odnosno prebivalište nakladnika ili sjedište, odnosno prebivalište ili boravište tužitelja.

(3) U parnici povodom tužbe iz stavka 1. ovoga članka sudi sudac pojedinac.

(4) Uz tužbu se prilaže prijepis objavljene informacije i ispravak.

(5) Tužba se podnosi u roku od trideset dana od isteka roka za objavljivanje ispravka.

Sudski postupak zbog objavljivanja ispravka

Članak 36.

(1) U sporovima zbog objavljivanja ispravka informacije prvo ročište za glavnu raspravu mora se održati u roku od petnaest dana od dana kad je tužba primljena u sudu.

(2) U sporovima zbog objavljivanja ispravka informacije neće se određivati pripremno ročište, niti će se od tuženika tražiti da podnese odgovor na tužbu.

(3) Ako tužitelj ne opravda izostanak s prvoga ročišta, smatrat će se da je tužbu povukao, o čemu tužitelj mora biti upozoren u pozivu na ročište za glavnu raspravu.

(4) U sporovima zbog objavljivanja ispravka informacije sud će odbiti tužbeni zahtjev ako utvrdi da postoje razlozi iz članka 33. ovoga Zakona ili da je glavni urednik ispunio svoju obvezu time što je objavio ispravak u smislu članka 34. ovoga Zakona.

(5) Ako prihvati tužbeni zahtjev, sud će presudom narediti tuženiku da ispravak informacije objavi u roku i na način utvrđen člankom 34. ovoga Zakona.

(6) Sud je dužan javno objaviti presudu odmah po zaključenju glavne rasprave.

(7) Presudu će sud dostaviti strankama u roku od tri dana od dana donošenja presude.

(8) Ako se osim postupka po tužbi radi objavljivanja ispravka informacije vodi kazneni postupak zbog kaznenoga djela učinjenoga informacijom na koju se ispravak odnosi, sud pred kojim se vodi postupak po tužbi radi objavljivanja ispravka informacije neće prekidati taj postupak.

Žalba protiv presude

Članak 37.

(1) Protiv presude općinskoga suda može se podnijeti žalba županijskom sudu u roku od tri dana od dana dostavljanja presude.

(2) Žalba se ne dostavlja suprotnoj strani na odgovor.

(3) Općinski sud dostavit će žalbu županijskom sudu u roku od dva dana od dana primitka žalbe u sudu.

(4) Županijski sud dužan je odlučiti o žalbi u roku od tri dana od dana primitka žalbe.

(5) Pravomoćnu presudu kojom se nalaže objavljivanje ispravka informacije, općinski sud će odmah dostaviti glavnom uredniku.

Revizija

Članak 38.

Protiv pravomoćne presude donesene u drugome stupnju dopuštena je revizija.

Obveza novoga glavnoga urednika

Članak 39.

(1) Ako se nakon podnošenja tužbe radi objavljivanja ispravka informacije promijeni glavni urednik, tužitelj može do zaključenja glavne rasprave tužbu preinačiti i umjesto

prvotnoga tuženika tužiti novoga glavnog urednika. Za tu preinaku nije potreban pristanak prvotno tuženoga glavnog urednika niti novoga glavnog urednika, koji mora stupiti u parnicu na njegovo mjesto i parnicu primiti u onom stanju u kojem je ona kad on u nju stupa.

(2) Ako se nakon zaključenja glavne rasprave promijeni glavni urednik, obveza objavljivanja ispravka utvrđena u presudi prelazi na novoga glavnog urednika.

Članak 40.

Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na ispravak informacije odgovarajuće se primjenjuju i na pravo odgovora na uvredljivu informaciju.

VII. KAZNENE ODREDBE

Članak 41.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 40.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

1. ovlaštena osoba u tijelu javne vlasti koja novinaru uskrati informaciju iz djelokruga toga tijela (članak 5. stavak 2.),

2. glavni urednik ako uredničkom obradom teksta, a poglavito naslovom bitno promijeni sadržaj ili smisao informacije objavljene u javnome glasilu (članak 14. stavak 3.),

3. nakladnik koji promiče tiskovinu s naslovnicom pornografskoga sadržaja, te fizička ili pravna osoba koja javno izloži tiskovinu s naslovnicom pornografskoga sadržaja (članak 17. stavak 1.),

4. nakladnik koji prije početka izdavanja novina ili drugoga javnog glasila ne prijavi te novine ili drugo javno glasilo državnome tijelu koje obavlja upravne poslove iz područja javnoga priopćavanja (članak 18.),

5. novinski nakladnik, odnosno nakladnik druge tiskovine, koji na svakome primjerku novina ili druge tiskovine ne otisne impresum (članak 20.),

6. nakladnik koji u prvome sljedećem broju novina ili drugoga povremenog izdanja, odnosno u prvoj sljedećoj emisiji radija ili televizije ne objavi bez komentara cijelu pravomoćnu presudu kojom je osuđen na naknadu štete (članak 28.),

7. nakladnik koji na zahtjev tijela javne vlasti ne objavi bez naknade priopćenje o izvanrednim okolnostima (članak 29.),

8. odgovorna osoba u radijskoj ili televizijskoj postaji koja ne sačuva tonski ili videozapis u roku propisanom posebnim zakonom (članak 31.),

9. glavni urednik koji na temelju pravomoćne presude ne objavi ispravak informacije (članak 36. stavak 5. i članak 37. stavak 5.),

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 3.000,00 do 8.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 42.

(1) Novčanom kaznom od 8.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

1. nakladnik koji uz informaciju prenesenu iz drugih domaćih i inozemnih javnih glasila ne naznači izvor (članak 16.),

2. novinski nakladnik koji državnome tijelu koje obavlja upravne poslove iz područja javnoga priopćavanja ne prijavi promjenu podataka navedenih u prijavi novina ili drugoga javnog glasila u roku od osam dana od dana nastanka promjene (članak 18. stavak 7.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 2.000,00 do 6.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 43.

(1) Pravna osoba koja ni nakon 15 dana od dana primitka upozorenja iz članka 19. stavka 2. ovoga Zakona, nadležnom državnome tijelu ne dostavi podatke iz stavka 1. istoga članka

kaznit će se novčanom kaznom od 80.000,00 do 300.000,00 kuna.

(2) Protiv odgovorne osobe u pravnoj osobi iz stavka 1. ovoga članka pokrenut će se postupak za utvrđivanje odgovornosti za kazneno djelo utvrđeno člankom 336. Kaznenog zakona.

(3) Protiv odgovorne osobe u pravnoj osobi koja u svezi sa člankom 19. ovoga Zakona nadležnom državnom tijelu dostavi neistinite podatke pokrenut će se postupak za utvrđivanje odgovornosti za kazneno djelo utvrđeno člankom 312. Kaznenog zakona.

VIII. PRIJELAZNE I ZAKLJUČNE ODREDBE

Supsidijarna primjena ovoga Zakona na određena javna glasila

Članak 44.

Odredbe ovoga Zakona odnose se i na radio, televiziju i programe stranih novinskih agencija ako posebnim zakonom za ova javna glasila nije drukčije propisano.

Upis inozemnih predstavništava

Članak 45.

Ministarstvo vanjskih poslova vodi upisnik i obavlja sve poslove u svezi s upisom, odnosno brisanjem upisa inozemnih dopisništava, stalnih inozemnih dopisnika i stalnih službenika inozemnih dopisništava, propisanih posebnim zakonom.

Primjena ovoga Zakona u parnicama koje su u tijeku

Članak 46.

Odredbe ovoga Zakona o odgovornosti nakladnika za štetu i o objavljivanju ispravka informacije primjenjuju se i na slučajeve u kojima do dana stupanja na snagu Zakona o javnom priopćavanju («Narodne novine», br. 83/96.) nije donesena pravomoćna presuda.